

INHOUD

Verslag van de directie	3
Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling, RvT	7
Balans	10
Staat van baten en lasten	11
Kasstroomoverzicht	12
Toelichting op de balans	13
Toelichting op de staat van baten en lasten	19
Exploitatierkening KINK	28
Verantwoording WNT	29
Bijlage 1 Besteding bijdrage BankGiroLoterij 2018	31
Bijlage 2 Controleverklaring accountant UNP	32

VERSLAG VAN DE DIRECTIE

Algemeen

Het Drents Museum draagt zorg voor het presenteren van collecties die een raakvlak hebben met de missie van het museum, namelijk: ‘Het Drents Museum toont een blik op de wereld en biedt de wereld een blik op Drenthe; met verhalen over archeologie, kunst en geschiedenis inspireren we jong en oud’. Zowel de Drentse als de internationale component zijn geborgd in deze missie. Samen met de visie ‘Het Drents Museum wil een succesvol museum van internationale betekenis zijn en een verrijkende ervaring bieden aan zoveel mogelijk mensen’, vormt dit het uitgangspunt van het museale beleid.

De kernwaarden gastvrijheid, kwaliteit, ambitie en verrassing, betrouwbaarheid en ondernemerschap bepalen de manier van werken in alles wat het Drents Museum doet.

Kernwaarde 2018

‘Ondernemerschap’ staat centraal in het jaarverslag van 2018. Deze kernwaarde heeft zich met name vertaald in acties die de organisatie efficiënter en flexibeler maken zoals het verder stroomlijnen van de uitvoering. Door deze professionaliseringslag creëren we tijd, ruimte en aandacht voor nog betere programmering

en het verder uitbouwen van onze commerciële activiteiten. Medio 2018 hebben we het hoekhuis naast het Drents Museum geschonken gekregen. We hebben besloten dit huis te houden en in te richten als verblijfplaats voor buitenlandse gasten en als ‘artist in residence’. We laten onze gastvrijheid hiermee nog beter zien en kunnen bovendien besparen op hotelkosten. Het ondernemerschap heeft verder vorm gekregen door het succesvol aanschrijven van andere fondsen.

Schenking Clewitshuis

In 2018 heeft het Drents Museum, samen met de K.N.R.M., via een erfenis het eigendomsrecht van een pand nabij het hoofdgebouw verkregen. Besloten is om met steun van de Stichting Steunfonds Drents Museum het deel van de K.N.R.M. over te nemen en om te bouwen tot een verblijfplaats voor buitenlandse gasten als ‘artists in residence’. De Stichting Steunfonds Drents Museum is thans de volledige eigenaar van het pand (het Clewitshuis) en geeft het gebruiksrecht

aan het Drents Museum, onder voorwaarde dat het museum de onderhoudskosten voor haar rekening neemt.

Organisatie ontwikkelingen

Het Drents Museum kent sinds februari 2018 een tweehoofdige directie; Harry Tupan is voorzitter van het bestuur en als algemeen directeur verantwoordelijk voor de artistieke en inhoudelijke strategie van het museum. Annelies Meuleman is bestuurder en als zakelijk directeur verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering van het museum. Beide directeuren leggen verantwoording af aan de Raad van Toezicht.

In 2018 is, mede als gevolg van de komst van de zakelijk directeur, een nieuw organogram en overlegstructuur ingevoerd. Tevens is een vervolg gemaakt met het implementeren van projectmatig werken. Zaken als integrale projectteams, groepsverantwoordelijkheid, transparantie, flexibiliteit en het delen van behaalde resultaten zijn hierbij centrale begrippen. Om de interne communicatie verder te bevorderen is het intranet als middel verder ontwikkeld en is er iedere maand een personeelsbijeenkomst. Hierbij worden alle medewerkers gevraagd actief een bijdrage te leveren.

Aantal bezoekers

In totaal hebben 234.719 bezoekers het Drents Museum in 2018 bezocht, waarvan 5.693 voor KINK. Dat is een toename van maar liefst 21% ten

opzichte van 2017. Deze goede resultaten hebben geleid tot het bovenverwachte positieve resultaat.

Personeel

Het gemiddeld aantal fte in vaste dienst was 39 in 2018 en 37 in 2017. Daarnaast worden diverse payroll-medewerkers ingezet in diverse functies en afdelingen. Tevens lopen regelmatig stagiaires mee binnen het museum.

Toekomstige ontwikkelingen

Verbouwing Abdijkerk, Depot en ruimte 002A

In 2017 is de Abdijkerk verbouwd en in 2018 het depot. Verder is in 2018 begonnen met de voorbereidingen voor de verbouwing van

Grandcafé Krul (ruimte 002A) in 2019. Deze drie deelplannen vallen budgettair gezien binnen één project. Provincie Drenthe en het Drents Museum dragen samen bij aan dit project, zowel financieel als inhoudelijk.

De financiering vanuit het Drents Museum gebeurt vanuit de BankGiroLoterij-gelden en bedraagt in totaal € 600.000; de Provincie Drenthe brengt een gelijk bedrag in. De financiële verplichting die het Drents Museum heeft, is opgenomen in de bestemmingsreserve Verplichting Investeringsnota.

Herinrichting collectiepresentatie

Het museum wil zijn vaste collectie op een hedendaagse manier onder de aandacht brengen. In een

(semi) permanente presentatie worden de unieke en betekenisvolle verhalen van Drenthe verteld. De museale en historische objecten worden de dragers van deze verhalen. De focus komt te liggen op het vertellen van één samenhangend verhaal – een menselijk verhaal. Daarmee sluit het museum aan bij thema's die leven in de maatschappij en die een duidelijke verbinding met het publiek hebben.

Het inhoudelijk projectplan voor de herinrichting van het museum wordt in 2019 verder uitgerold. Als eigen bijdrage voor dit project, waarvan de realisatie nu is gepland in 2022/2023, is geraamd op € 1 miljoen. Dit bedrag wordt voor 50% betaald vanuit het Drents Museum en voor 50% door Stichting Steunfonds. In beide stichtingen zijn deze bijdragen al voorzien, bij het museum in de bestemmingsreserve herinrichting permanente collectie. In 2019 is rekening gehouden met uitgaven voor de verdere ontwikkeling van de plannen; vanaf dat jaar worden de eerste onttrekkingen gedaan.

Door de geplande verbouwing van ruimte 002A en de herinrichting van de Tweede Poot zal de permanente archeologische presentatie tijdelijk worden verplaatst. Dit zal worden ingepast in de vernieuwing en herinrichting van de permanente presentaties.

Organisatie ontwikkeling

Het museum wil de bedrijfsvoering nog verder professionaliseren, dit is een continue proces.

Behalve het projectmatig werken en het verder stroomlijnen van processen staat de overgang naar de Museum CAO centraal in 2019. Hiermee gepaard gaat de noodzaak om ook de HR module van AFAS in te richten zodat het Drents Museum een eigen personeelsadministratie kan gaan voeren. Een belangrijke stap in de verdere verzelfstandiging.

Daarnaast zijn de structuur van de interne organisatie en de P&C-cyclus herzien en is de management-informatie verbeterd. Ook krijgt het bestendigen en uitbreiden van de derde geldstroom weer de volle aandacht.

Risico's

Bij Stichting Drents Museum zijn een aantal risico's te benoemen waarmee de organisatie geconfronteerd wordt. Zonder volledig te zijn betreft dit de afhankelijkheid van de subsidiebijdragen van de provincie Drenthe en de exploitatiebijdrage van de gemeente Assen voor de ruimte KINK in De Nieuwe Kolk. De ouderdom van het beeldbepalende pand en het groot onderhoud kan een risico zijn, echter dit is grotendeels het risico dat bij de provincie ligt. Tevens is het belangrijk continu te blijven vernieuwen en interessante blockbusters te

bieden om aantrekkelijk te blijven als (culturele) vrijetijdsbesteding voor een breed publiek. Dit is mede afhankelijk van de beschikbaarheid van subsidiegelden uit culturele fondsen en sponsoring.

Binnen onze organisatie maken wij geen gebruik van financiële instrumenten, om zodoende prijsrisico's, kredietrisico's en liquiditeitsrisico's te mitigeren.

Onderzoek en ontwikkeling

Binnen onze organisatie worden geen specifieke werkzaamheden ten aanzien van onderzoek en ontwikkeling verricht, anders dan gebruikelijk binnen onze branche.

Financiële positie

Het boekjaar 2018 is afgesloten met een positief resultaat van € 131.141; er was begroot op een negatief resultaat van € 99.000. Door dit resultaat en andere mutaties is het vrij te besteden eigen vermogen eind 2018 € 611.500 groot. Daarmee is het weerstandsvermogen gestegen ten opzichte van vorig jaar, doel is door te groeien naar het in de strategische visie 2016-2020 gewenste weerstandsvermogen van 8% van de jaarlijkse exploitatie, wat neerkomt op € 718.500 voor 2018. Bovendien hebben we alle bestemmingsreserves herzien naar aanleiding van recente plannen en ambities voor de toekomst.

H.R. Tupan
Directeur

A. Meuleman
Zakelijk directeur

GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING EN RESULTAATBEPALING

Activiteiten

Stichting Drents Museum, statutair gevestigd te Assen, heeft ten doel:

- het in stand houden van het Drents Museum;
- het verzamelen, in bruikleen nemen en beheren van voorwerpen betreffende Drentse cultuurgeschiedenis, beeldende kunst en kunstnijverheid, archeologie, kunst rond negentienhonderd en hedendaagse realistische kunst;
- het in stand houden, in bruikleen houden, beheren en verbeteren van de aldus opgebouwde collectie, alsmede het (doen) conserveren van tot voormelde collectie behorende voorwerpen;
- het laten kennisnemen door het publiek van de hiervoor omschreven voorwerpen, alsmede het publiek informeren omtrent de vervaardiging van vermelde voorwerpen, de maatschappelijke en culturele achtergronden behorende bij deze voorwerpen en de tijdsperioden waarin deze voorwerpen zijn vervaardigd;
- het presenteren van collectieonderdelen in hun onderlinge samenhang;
- voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords.

Algemene grondslagen voor de opstelling van de jaarrekening

De jaarrekening is opgesteld volgens de Richtlijnen voor de jaarverslaggeving die gesteld worden aan organisaties zonder winstoogmerk (RJ-Richtlijn 640). De jaarrekening is opgesteld op basis van historische kostprijs. De waardering van activa en passiva geschiedt, voor zover niet anders is vermeld, tegen nominale waarde.

Schattingen

Om de grondslagen en regels voor het opstellen van de jaarrekening te kunnen toepassen, is het nodig dat het bestuur van Stichting Drents Museum zich over verschillende zaken een oordeel vormt, en dat het bestuur schattingen maakt die essentieel kunnen zijn voor de in de jaarrekening opgenomen bedragen.

Indien het voor het geven van het in art. 2:362 lid 1 BW vereiste inzicht noodzakelijk is, is de aard van deze oordelen en schattingen inclusief de bijbehorende veronderstellingen opgenomen bij de toelichting op de betreffende jaarrekening-posten.

Financiële instrumenten

Onder financiële instrumenten worden zowel primaire financiële instrumenten, zoals vorderingen en schulden, als financiële derivaten

verstaan. Voor de grondslagen van primaire financiële instrumenten wordt verwezen naar de behandeling per balanspost.

In de toelichting op de onderscheiden posten van de balans wordt de reële waarde van het betreffende instrument toegelicht als deze afwijkt van de boekwaarde. Indien het financiële instrument niet in de balans is opgenomen wordt de informatie over de reële waarde gegeven in de toelichting op de niet in de balans ‘opgenomen rechten en verplichtingen’. Stichting Drents Museum maakt geen gebruik van financiële derivaten.

Vergelijkende cijfers

De vergelijkende cijfers van 2017 zijn waar nodig nog aangepast teneinde vergelijking met 2018 mogelijk te maken.

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

De activa en passiva zijn gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs, tenzij anders is vermeld.

Immateriële vaste activa

De immateriële vaste activa worden gewaardeerd tegen verkrijgingsprijs onder aftrek van afschrijvingen. Er wordt rekening gehouden met bijzondere waardeverminderingen. Dit is het geval

als de boekwaarde van het actief hoger is dan de realiseerbare waarde ervan.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa zijn opgenomen tegen de aanschafprijs, verminderd met de afschrijvingen en met eventuele investeringsbijdrage van derden. De afschrijvingen vinden lineair plaats. De afschrijvingstermijn, die zijn gebaseerd op eventuele de economische levensduur variëren tot tien jaar. Zowel het museumgebouw als de collectie zijn eigendom van de provincie Drenthe.

Vorraden

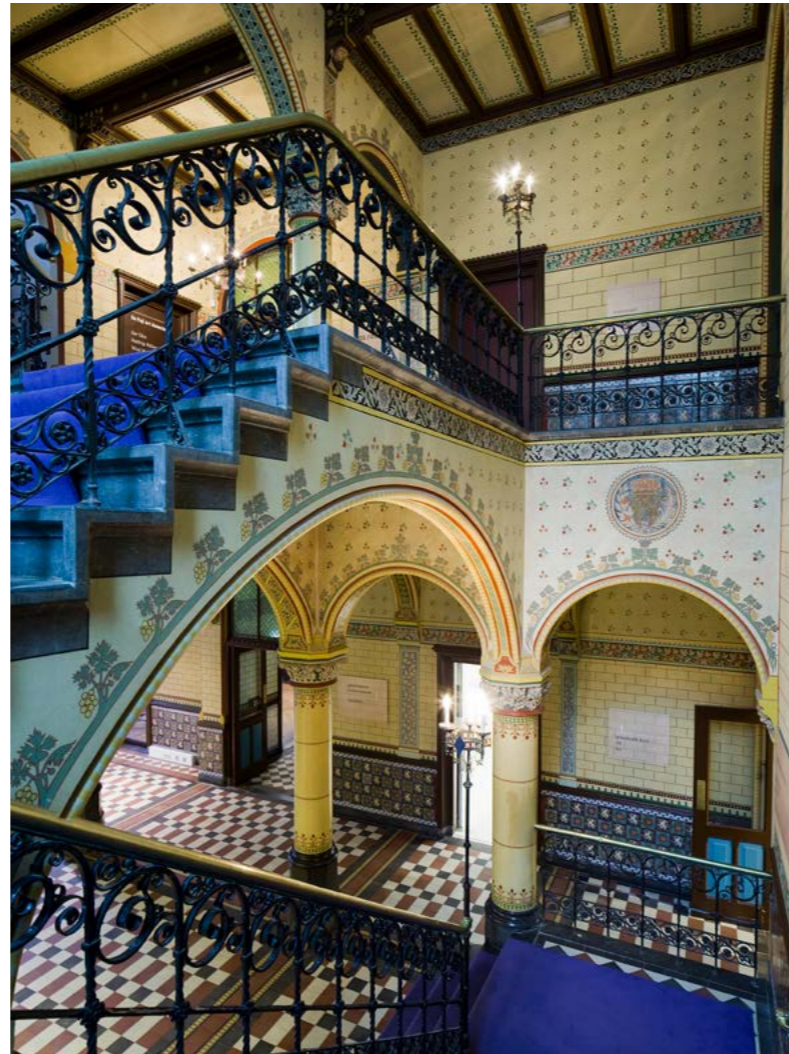
De voorraden zijn gewaardeerd tegen inkoopprijs waarbij rekening is gehouden met eventuele incourantheid.

Vorderingen

Vorderingen worden bij eerste verwerking gewaar-deerd tegen de reële waarde van de tegenprestatie. Vorderingen worden na eerste verwerking gewaar-deerd tegen de geamortiseerde kostprijs. Voorzeningen wegens oninbaarheid worden in mindering gebracht op de boekwaarde van de vordering.

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde. Indien middelen niet ter vrije beschikking staan, dan wordt hiermee bij de waardering rekening gehouden.

Vorzeningen

Een voorziening wordt gevormd voor verplichtingen waarvan het waarschijnlijk is dat zij zullen moeten worden afgewikkeld en waarvan de omvang redelijkerwijs is te schatten. De omvang van de voorziening wordt bepaald door de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de desbetreffende verplichtingen en verliezen per balansdatum af te wikkelen. Voorzeningen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Voorziening groot onderhoud

De voorziening ter gelijkmatige verdeling van lasten voor groot onderhoud van gebouwen wordt bepaald op basis van de te verwachten kosten over een reeks jaren. De voorziening wordt lineair opgebouwd. Het uitgevoerde onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht. De voorziening heeft een overwegend langlopend karakter.

Voorziening interne organisatie

De voorziening interne organisatie is gevormd om de aan de verplichtingen die voortvloeien uit het invoeren van de nieuwe cao te kunnen voldoen. Ook het implementeren van duurzame inzetbaarheid in de organisatie brengt verplichtingen met zich mee. Hiervoor zijn de kosten redelijkerwijs ingeschat en is een voorziening gevormd. De kosten die hiervoor worden gemaakt, worden ten laste van de voorziening gebracht.

Grondslagen van resultaatbepaling

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarin de tentoonstelling daadwerkelijk wordt getoond. Voorbereidingskosten van tentoonstellingen worden toegerekend aan het jaar waarin deze tentoonstelling wordt geopend. Baten inzake leencontracten van tentoonstellingen worden toegerekend aan het jaar waarin de termijn is gefactureerd. De overige baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelskosten

Stichting Drents Museum is voor wat betreft de pensioenregeling van het personeel aangesloten bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds (ABP). De pensioenregeling betreft een toezegging op basis van middelloonregeling. De stichting heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in het geval van een tekort bij het bedrijfstakpensioenfonds, anders dan het voldoen van hogere toekomstige premies. Het fonds heeft per 31 december 2018 een beleidsdekkingsgraad van 97,0%. In 2018 is een nieuw herstelplan ingediend, welke is goedgekeurd. Voor zover verschuldigde premies nog niet zijn voldaan, worden zij als verplichtingen op de balans opgenomen.

Bufferfunctie toekomstige risico's / algemene reserve

De algemene reserve is het gedeelte van het eigen vermogen waarover zonder belemmering door wettelijke of statutaire bepalingen kan worden beschikt voor het doel waarvoor het Drents Museum is opgericht. De algemene reserve vervult hiermede een bufferfunctie voor het opvangen van toekomstige risico's. Voor de toekomstige risico's in de exploitatie beoogt het Drents Museum een bufferfunctie op te bouwen om de continuïteit gedurende een jaar te waarborgen. In de strategische visie 2017-2020 is aangegeven dat deze vermogensomvang 8% van de jaarlijkse exploitatie omvat, hetgeen eind 2018 zou neerkomen op een bedrag van € 718.500. Daarnaast zijn bestemmings-

reserves ingericht voor specifieke bestemmingen, dit betreft onder meer onderhoud presentaties en tentoonstellingen, verbouwingen en herinrichting.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht heeft in 2018 vier keer vergaderd. Daarnaast hadden de individuele leden van de Raad van Toezicht regelmatig contact met de directie van het museum. Ook waren er leden van de Raad aanwezig bij de openingen van tentoonstellingen en andere activiteiten van het museum.

Samenstelling Raad van Toezicht:

Voorzitter

De heer drs. H.C.P. Noten,
Burgemeester van Dalfsen

Leden

De heer mr. drs. H.E. Niebuir,
voormalig partner EY belastingadviseurs

De heer drs. A. Pechtold,
Voormalig voorzitter Tweede Kamerfractie D66

De heer R. Tuhuteru
Managing director media- en communicatie-
bureau Tuhuteru en Partners BV

Mevrouw T. Vellenga,
Directeur Artara

Mevrouw drs. M.L. van Wijhe,
Algemeen directeur Van Wijhe Verf B.V.

De heer drs. J.H.J. Zegering Hadders,
Voormalig voorzitter ING Nederland

BALANS PER 31 DECEMBER 2018

Na resultaatbestemming	2018		2017	
	€	€	€	€
Activa				
Vaste activa				
1. Immateriële vaste activa	22.888		71.197	
1.A. Materiële vaste activa	399.824		319.133	
		422.712		390.330
Vlottende activa				
2. Debiteuren	258.463		224.823	
3. Vordering Belastingdienst	193.444		302.291	
4. Overige vorderingen	909.785		780.759	
		1.361.692		1.307.872
5. Voorraden		106.390		114.976
6. Liquide middelen		2.062.672		1.679.533
		3.953.466		3.492.711
Passiva				
7. Eigen vermogen				
– Algemene reserve	611.517		580.663	
– Onderhoud presentaties	–		200.000	
– Tentoonstellingen	125.000		201.465	
– Herinrichting permanente collectie	500.000		–	
– Verplichting Investeringsnota	360.000		–	
– Ontwikkelingskosten tentoonstellingen	50.000		–	
– Aankoop collectie	75.000		–	
		1.721.517		982.128
8. Voorzieningen		477.018		504.632
Kortlopende schulden				
9. Te betalen belastingen	124.862		179.525	
10. Crediteuren	1.142.721		497.962	
11. Lopende projecten	0		848.248	
12. Nog te betalen bedragen	487.349		480.216	
		1.754.932		2.005.951
		3.953.466		3.492.711

STAAT VAN BATEN EN LASTEN

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
Opbrengsten			
13. Entreegelden	1.647.871	1.125.000	1.323.610
14. Omzet collectie	93.954	-	273.048
15. Bijdrage fondsen tentoonstellingen	350.309	300.000	642.779
16. Omzet evenementen & educatie	115.528	73.000	84.549
17. Omzet winkel	781.827	400.000	516.043
18. Omzet horeca	103.601	50.000	73.449
19. Bijdrage sponsoring & businessclub	512.518	620.000	255.385
20. Overige baten	83.498	-	191.103
21. Financiële verwervingen	94.286	-	116.925
22. Bijdrage exploitatie gemeente	611.294	589.804	596.932
23. Subsidie provincie	4.643.951	4.659.935	4.570.818
Totaal opbrengsten	9.038.636	7.817.739	8.644.642
Kosten			
24. Loonkosten personeel	2.571.441	2.450.000	2.374.139
25. Inhuur personeel	736.427	605.000	660.239
26. Overige personeelskosten	324.708	214.500	279.537
27. Afschrijvingen	145.845	-	37.996
28. Huisvestingskosten	2.162.166	2.324.154	2.125.062
29. ICT & Administratief	376.876	389.150	414.508
30. Marketing & PR	119.715	113.500	178.919
31. Beheer collectie	223.228	171.000	658.499
32. Tentoonstellingen	1.810.926	1.397.000	1.563.717
33. Evenementen & Educatie	46.541	39.500	29.167
34. Kosten winkel	455.025	205.000	311.841
35. Kosten exploitatie horeca	7.885	8.000	7.063
Totaal kosten	8.980.784	7.916.804	8.640.687
Resultaat 2018	57.852	-99.065	3.955
36. Saldo baten en lasten voorgaande boekjaren	73.289	-	-2.454
Exploitatieresultaat	131.141	-99.065	1.501
Toevoeging aan bestemmingsreserves	27.000	-	-
Mutatie algemene reserve	104.141	-	1.501

KASSTROOM- OVERZICHT

	2018	2017
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Resultaat	104.141	1.501
Mutatie voorzieningen	- 27.614	23.200
Afschrijvingen	98.688	37.996
	175.215	62.697
Mutaties werkkapitaal		
Mutatie voorraden	8.586	4.373
Mutatie vorderingen	- 53.821	- 364.755
Mutatie kortlopende schulden	384.231	315.963
	514.211	18.278
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
Investerings in materiële vaste activa	- 183.923	- 342.378
Desinvesteringen in (im)materiële vaste activa	52.852	
	- 131.071	- 342.378
Kasstroom uit financieringsactiviteiten		
Kasstroom uit financieringsactiviteiten	-	-
Aflossing langlopende schulden	-	-
	0	0
Mutatie geldmiddelen	383.140	- 324.100
Toelichting geldmiddelen		
Stand liquide middelen per 1-1	1.679.533	2.003.633
Stand liquide middelen per 31-12	2.062.672	1.679.533
	383.140	- 324.100

TOELICHTING OP
DE BALANS PER
31 DECEMBER 2018

Vaste activa

1. Immateriële vaste activa

Het verloop van de immateriële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Afschrijving in %	Aanschaf- waarde	Waarde 1 januari 2018	Aanschaf in 2018	Afschrijving in 2018	Waarde 31 dec. 2018
Implementatie systemen	20-33%	89.855	71.197	15.591	63.900	22.888
Saldo per 31 december		89.855	71.197	15.591	63.900	22.888

1.A. Materiële vaste activa

Het verloop van de materiële vaste activa is als volgt weer te geven:

	Afschrijving in %	Aanschaf- waarde	Waarde 1 januari 2018	Aanschaf in 2018	Afschrijving in 2018	Waarde 31 dec. 2018
Bedrijfsauto	11,11-20%	25.984	8.035	30.195	6.185	32.045
Inventaris hoofdgebouw	20%	336.701	311.098	138.137	81.455	367.780
Saldo per 31 december		362.685	319.133	168.332	87.640	399.824
Totaal vaste activa per 31 dec.		452.540	390.330	183.923	151.540	422.712

Flottende activa

		2018		2017
		.....		.....
2. Debiteuren				
Een voorziening voor vermoedelijke oninbaarheid wordt niet noodzakelijk geacht.		258.463		224.823
3. Vordering Belastingdienst (BTW)				
		193.444		302.291
4. Overige vorderingen				
- BGL gelden	344.615		315.158	
- Stichting Museumkaart	242.761		239.539	
- Vorderingen tbv tentoonstellingen	235.275		187.035	
- Vooruitbetaalde bedragen en overig	87.133		39.026	
		909.785		780.759
Saldo 31 december		1.361.692		1.307.873
5. Winkelvoorraden				
Incourante voorraden	114.187		124.076	
	- 7.797		- 9.100	
		106.390		114.976
Saldo 31 december		106.390		114.976
6. Liquide middelen				
Kas		21.505		31.705
Bank		2.039.600		1.642.385
Kruisposten		1.567		5.442
Saldo 31 december		2.062.672		1.679.533
7. Eigen vermogen				
Algemene reserve		611.517		580.663
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
- Onderhoud presentaties		-		200.000
- Tentoonstellingen		125.000		201.465
- Herinrichting permanente collectie		500.000		-
- Verplichting Investeringsnota		360.000		-
- Ontwikkelingskosten tentoonstellingen		50.000		-
- Bestemmingsreserve Aankoop collectie		75.000		-
Saldo 31 december		1.721.517		982.128

De bestemmingsreserve *Onderhoud presentaties* is gebaseerd op de kosten die gemaakt moeten worden om de permanente presentaties te kunnen onderhouden. De dotatie aan de onderhoudsreserve loopt via de resultaat-bestemming.

De bestemmingsreserve *Tentoonstellingen* is gevormd als gevolg van een verkregen gift. Deze gift wordt in de komende jaren besteed aan de tijdelijke presentaties. De onttrekking aan de tentoonstellingsreserve loopt via de resultaat-bestemming. Deze wordt in 2019 besteed aan het semi-permanent onderbrengen van de archeologiecollectie.

In 2018 zijn nieuwe bestemmingsreserves aangewezen:

De bestemmingsreserve *Herinrichting permanente collectie* vormt de basis voor de voorbereidingen die enkele jaren geleden zijn opgestart. Dit betreft een herinrichting van permanente collecties. In 2019 gaan we de volgende fase in met dit project. Deze bestemmingsreserve komt in de plaats voor de bestemmingsreserve *Onderhoud Presentaties*. Verder is er € 200.000 onttrokken aan de Algemene reserves. Naar verwachting zal deze bestemmingsreserve binnen enkele jaren ten volste worden besteed. Verdere dotatie loopt via de resultaat-bestemming.

De bestemmingsreserve *Verplichting Investeringsnota* wordt gevormd voor de verbouwing van diverse ruimten binnen het hoofdgebouw van het Drents Museum. Dit is onze bijdrage in de investering, de Provincie Drenthe betaalt de andere helft. Het startbedrag van deze bestemmingsreserve wordt onttrokken uit de Lopende projecten die met BankGiroLoterij-gelden gefinancierd worden. Verdere dotatie loopt via de resultaatbestemming

De bestemmingsreserve *Ontwikkelingskosten tentoonstellingen* wordt gevormd om de kosten te dekken die gepaard gaan met het ontwikkelen van mogelijke toekomstige presentaties. Zo worden er intenties tot samenwerkingen afgesloten met diverse musea in het buitenland voor mogelijke uitleen van collecties aan het Drents Museum. Door deze bestemmingsreserve aan te wijzen

worden de kosten die voor deze nieuwe presentaties gemaakt worden uit de exploitatie van het huidige boekjaar gehaald omdat het kosten zijn die pas relevant zijn in volgende boekjaren.

De bestemmingsreserve *Aankoop collectie* wordt gevormd uit de BankGiroLoterij-gelden en wordt gebruikt voor het doen van aankopen ter uitbreiding van de vaste collectie van het museum.

	Stand 31-12-2017	Resultaat- bestemming	Mutatie 2018	Stand 31-12-2018
Verloop eigen vermogen:				
Algemene reserve	580.663	104.141	-73.287	611.517
<i>Bestemmingsreserves:</i>				
- Onderhoud presentaties	200.000		- 200.000	-
- Tentoonstellingen	201.465		- 76.465	125.000
- Herinrichting permanente collectie			500.000	500.000
- Verplichting Investeringsnota			360.000	360.000
- Ontwikkelingskosten tentoonstellingen			50.000	50.000
- Aankoop collectie		27.000	48.000	75.000
Totaal	982.128	131.141	608.248	1.721.517

	2018	2017
	.....	.....
8. Voorzieningen		
<i>Onderhoud gebouwen</i>		
Voorziening per 01-01	301.432	231.432
Dotatie	70.000	70.000
Onttrekking	- 27.227	-
Stand per 31-12	344.205	301.432
<p>In 2014 is een onderhoudsplan (MJOP) voor de komende 20 jaar uitgewerkt. Hierin zijn in detail de verschillende onderhoudswerkzaamheden per gebouw uitgewerkt. Op basis hiervan wordt 50% van de begrote onderhoudskosten gedoteerd aan de voorziening Onderhoud. De voorziening wordt in 2019 danwel 2020 herzien.</p>		
<i>Interne organisatie</i>		
Voorziening per 01-01	203.200	250.000
Dotatie	-	-
Onttrekking	- 70.387	- 46.800
Stand per 31-12	132.813	203.200
<p>De onttrekking in 2018 houdt verband met de afvloeiing van personeel. Het saldo van deze voorziening zal verder worden aangewend voor de overgang naar de nieuwe CAO in 2020.</p>		
Totaal voorzieningen per 31-12	477.018	504.632
9. Te betalen belastingen		
- Loonbelasting	88.770	152.279
- Pensioenen	36.092	27.246
	124.862	179.525
10. Crediteuren		
Het crediteurensaldo per 31 december bedraagt	1.142.721	497.962

11. Lopende projecten

Het Drents Museum is een vaste beneficiënt van de BankGiroLoterij. De bijdragen worden besteed aan de aankoop, restauratie en presentatie van de collectie en andere onderdelen van de bedrijfsvoering niet zijnde de exploitatie.

In een aparte bijlage is een overzicht opgenomen van de bestedingen van de bijdrage van de BankGiroLoterij van € 300.000 die het Drents Museum in 2018 heeft mogen ontvangen.

In deze bijlage is ook een overzicht opgenomen van de aankopen kunst die met deze bijdrage zijn bekostigd, het betreft een totaalbedrag van € 67.000.

	2018	2017
Stand per 31/12/2017		
Poppenhuis	11.948	
BankGiroLoterij gelden 2015	261.300	
BankGiroLoterij gelden 2016	275.000	
BankGiroLoterij gelden 2017	300.000	
	848.248	
Een groot deel van het saldo wordt verdeeld over nieuwe bestemmingsreserves. Hiermee wordt de aanwending van deze gelden geormerkt.		
Beginstand per 1/1/2018	848.248	
Onttrekking tgv verbouwing Abdijkerk en Depot	- 240.000	
Onttrekking tgv bestemmingsreserve Verplichting Investeringsnota	- 360.000	
Dotatie aan bestemmingsreserve Ontwikkelingskosten tentoonstellingen	- 50.000	
Dotatie aan bestemmingsreserve Herinrichting permanente collectie	- 150.248	
Dotatie aan bestemmingsreserve Aankoop collectie	- 48.000	
	- 848.248	
Eindstand Saldo Lopende projecten per 31/12/2018	0	
12. Nog te betalen bedragen		
Vakantie-uren	293.388	264.911
Tentoonstellingen	91.656	146.338
Beveiliging	9.359	26.946
Energie	19.129	6.121
Accountantskosten	6.518	16.000
Overig	67.300	19.900
Saldo 31 december	487.349	480.216

Niet uit de balans blijvende rechten en verplichtingen

Algemeen

Het gebouw waarin het museum is gehuisvest en de collectie zijn eigendom van de provincie Drenthe. Conform de bepalingen in de statuten worden door het museum ontvangen schenkingen en aankopen van roerende zaken eigendom van de provincie Drenthe. Legaten in geldswaarden komen ten gunste van de museale exploitatie.

Huur

Stichting Drents Museum heeft een huurcontract afgesloten met Provincie Drenthe voor 10 jaar (2012-2021). De jaarlijkse indexatie vindt plaats per 1 januari. Dit huurcontract leidt tot een niet uit de balans blijvende verplichting van € 3.935.000 (inclusief het Depot).

Stichting Drents Museum heeft een huurcontract afgesloten met de gemeente Assen voor 5 jaar (2016-2020).

De jaarlijkse indexatie vindt plaats per 1 januari. Dit huurcontract leidt tot een niet uit de balans blijvende verplichting van € 607.000.

Schenkingen

Regelmatig worden schenkingen gedaan aan het museum, zowel in natura als in geld. Deze worden benoemd in het jaarverslag.

Specifiek willen wij een meerjarige schenking benoemen, zijnde een periodieke uitkering in natura. Het betreft een kunstcollectie van 307 werken, welke in 12 jaarlijkse gelijke termijnen wordt ontvangen. De totale waarde bedraagt € 3,3 miljoen. De eerste termijn is op 19 december 2018 vervallen, op 1 januari 2019 de tweede termijn.

TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2018

13. Entreegelden

Opbrengst entreegelden

In 2018 zijn 229.026 bezoekers (2017: 186.652) geweest met een gemiddelde opbrengst van € 7,20 (2017: € 7,09).

In KINK zijn 5.693 bezoekers geweest.

14. Omzet collecties

Bijdrage BankGiroLoterij 2018 in aankoop collectie

Fee voor uitlenen eigen collecties

Kindermuseum

Poppenhuis

Subtotaal

Door herrubricering is de gerealiseerde omzet op deze post ondergebracht bij de Bijdragen sponsoring en Businessclub (nr. 19) en financiële verwervingen (nr. 21).

15. Bijdrage fondsen tentoonstellingen

Bijdragen van fondsen en instellingen

Samenwerkingsverband *The American Dream*

BankGiroLoterij

Subtotaal

In 2018 heeft het Drents Museum bijdragen ontvangen ter ondersteuning van presentaties:

Mondriaanfonds

Iran – Bakermat van de beschaving

Nubië – land van de zwarte farao's

Prins Bernhard Cultuurfonds

Nubië – land van de zwarte farao's

McDonalds-fonds

The American Dream

Collectie Harms Rolde

Joke Frima

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
	1.647.871	1.125.000	1.323.610
	67.000	-	142.455
	26.953	-	18.018
	-	-	100.000
	-	-	12.575
Subtotaal	93.954		273.048
	165.000	300.000	528.225
	35.309	-	79.554
	150.000	-	35.000
Subtotaal	350.309	300.000	642.779
	65.000		
	55.000		
	25.000		
	10.000		
	10.000		
	165.000		

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
16. Omzet evenementen & educatie			
Educatie	66.418	40.000	39.235
Evenementen	49.110	33.000	45.313
Subtotaal	115.528	73.000	84.549
17. Omzet winkel			
<i>Bedrijfsresultaat winkelexploitatie:</i>			
Omzet	781.827	400.000	516.043
Kosten	455.025	205.000	311.841
	326.802	195.000	204.202
Marge	41,8%		39,6%
Inhuur winkelmedewerkers	118.540	110.000	116.909
Brutoresultaat	208.261	85.000	87.294
Over 2018 bedroeg de omzet van de winkel per bezoeker excl. btw € 3,41 (2017: € 2,76).			
18. Omzet horeca			
<i>Bedrijfsresultaat horeca:</i>			
Omzet	103.601	50.000	73.449
Kosten	7.885	8.000	7.063
Brutoresultaat	95.716	42.000	66.386
Bos & Bos Catering, de vaste uitbater van Grand Café Krul, heeft in 2018 een omzet behaald van € 745.239. Het Drents Museum heeft hier een commissie op ontvangen van € 103.601.			
19. Bijdrage sponsoring & Businessclub			
Sponsoring	214.901	200.000	113.600
BankGiroLoterij – incl. geormerkt werven	209.167	360.000	86.045
Opbrengst Business Club	88.450	60.000	55.740
Subtotaal	512.518	620.000	255.385

De presentatie van de bijdrage BankGiroLoterij is in 2018 gewijzigd. Voorheen werden deze gelden opgenomen in de post onderhanden projecten in de balans en vanuit deze post aangewend. In 2018 is de bijdrage gepresenteerd in de staat van baten en lasten, waarbij de verdeling heeft plaatsgevonden conform de besteding in bijlage 1.

Overzicht sponsoring 2018

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
ING Bank	75.000		
Stichting Beringer Hazewinkel	65.000		
WMD Drinkwater	32.000		
Nederlandse Aardolie Maatschappij	25.000		
SRC Reizen	15.000		
overig	2.901		
	214.901		

In 2017 is een deel van de sponsorgelden aangewend voor tentoonstellingen en derhalve gepresenteerd onder Bijdrage fondsen tentoonstellingen.

20. Overige baten

Doorberekende personeelskosten	74.589	-	9.927
Diverse baten	8.909	-	- 20.851
Ontvangen nalatenschap	-	-	202.027
Ontvangen nalatenschap 50% Kloosterstraat 16 (Clewitshuis)	150.000	-	-
Kwijtschelding lening Stichting Steunfonds overname 50% Clewitshuis	- 150.000	-	-

Subtotaal	83.498	-	191.103
------------------	---------------	----------	----------------

Hierin is ook een bijdrage van € 41.250 opgenomen van Stichting Beringer Hazewinkel voor een junior conservatorschap. In 2018 heeft het Drents Museum uit een nalatenschap de helft van het pand verworven aan de Kloosterstraat 16 te Assen. Stichting Steunfonds Drents Museum heeft de andere helft van het pand overgenomen van de K.N.R.M., alsmede het aandeel van het museum. Voor het voldoen van de koopsom was door het museum een lening verstrekt aan Stichting Steunfonds, eind 2018 is besloten deze lening kwijt te schelden. Het pand zal worden ingericht als tijdelijke verblijfplaats voor kunstenaars en staat nu op naam van Stichting Steunfonds.

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
21. Financiële verwervingen			
Giften	2.132	-	1.375
Bijdragen Stichting Vrienden Drents Museum	-	67.500	
tbv aankoop schilderij Drentse Madonna	47.154	-	-
tbv aankoop schilderij Tweeluik	45.000	-	-
Bijdrage Vereniging Rembrandt	-	-	43.050
Bijdrage Stichting Van Achterbergh-Domhof	-	-	5.000
Subtotaal	94.286	-	116.925
22. Bijdrage exploitatie gemeente			
De subsidie van de gemeente Assen bedraagt	611.294	589.804	596.932
23. Subsidie provincie			
De subsidie van de provincie Drenthe is voor 2018 voorlopig toegekend	4.643.951	4.659.935	4.570.818
24. Loonkosten personeel			
Loonkosten	1.946.120	1.880.000	1.812.828
Sociale lasten	555.560	510.000	492.533
Overwerkvergoedingen	69.762	60.000	68.779
Subtotaal	2.571.441	2.450.000	2.374.139
<p>Het gemiddeld aantal fte in vaste dienst was 39 in 2018 en 37 in 2017. De gemiddelde loonkosten per fte bedragen voor 2018 € 65.615 (2017: € 63.890).</p>			
25. Inhuur personeel			
Beveiliging Drents Museum	215.205	200.000	205.144
Beveiliging KINK	50.797	10.000	41.000
Kantoor algemeen	103.427	50.000	49.481
Communicatie	15.045	-	21.065
Facilitair	43.850	125.000	133.816
Sales & Services	49.124	20.000	31.058
Museumdocenten	66.074	40.000	42.492
Winkel	118.540	110.000	116.909
Conservator	74.364	50.000	19.274
Subtotaal	736.427	605.000	660.239

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
De overschrijding op inhuur personeel kent diverse oorzaken zoals langdurig ziekteverzuim. Daarnaast heeft het grotere aantal bezoekers geleid tot meer inzet van personeel.			
26. Overige personeelskosten			
Vorming en opleiding	94.909	60.000	76.322
Werkkostenregeling	18.779	15.000	21.194
Reis- en verblijfkosten medewerkers	112.482	70.000	96.813
Overig	98.538	69.500	85.208
Subtotaal	324.708	214.500	279.537
De begroting 2018 is te laag ingezet op diverse posten, zo is er onvoldoende rekening gehouden met de inruilregeling op reiskosten onder vast personeel.			
27. Afschrijvingen			
Immateriële vaste activa	63.900	-	13.151
Bedrijfsauto	4.274	-	3.597
Inventaris	81.455	-	21.248
	149.629	-	37.996
Boekwinst op desinvestering bedrijfsauto	- 3.784	-	-
Subtotaal	145.845	-	37.996
In 2018 zijn geen aparte afschrijvingslasten begroot; dit leidt tot een overschrijding. In de begroting van 2019 is hier wel rekening mee gehouden.			
28. Huisvestingskosten			
Huur gebouw	1.107.444	1.140.354	1.091.076
Depot Schepersmaat	249.687	297.000	250.087
Huur KINK	300.043	343.200	297.593
Kosten onderhoud en opslag	136.143	172.500	133.985
Schoonmaak, tuinonderhoud en afvalheffingen	113.404	133.500	125.631
Gas, water en elektra	154.907	154.600	142.898
Beveiliging en alarmering	54.700	30.000	35.232
Belastingen	28.942	34.000	29.761
Verzekeringen	13.617	15.000	14.118
Vrachtkosten	3.279	4.000	4.681
Subtotaal	2.162.166	2.324.154	2.125.062

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
Er is in totaal een onderschrijding van € 160.000, met name als gevolg van lager uitvallende huurprijzen. Een aantal andere posten zoals energielasten en beveiliging vallen juist hoger uit. Voor de begroting 2019 hebben we geprobeerd dit zo goed mogelijk bij te stellen.			
29. ICT & administratief			
Onderhoud automatisering	205.703	180.000	161.042
Administratieve dienstverlening derden	28.280	32.500	42.117
Telefoon en porti	53.511	65.000	50.665
Abonnementen en contributies	14.154	17.000	14.867
Kosten beheer DNK	17.278	36.000	20.274
Kosten bedrijfsauto	5.507	10.000	10.040
Overige organisatiekosten	52.443	48.650	115.504
Subtotaal	376.876	389.150	414.508
30. Marketing & PR			
Publiciteit en marketing	27.144	60.000	63.822
Relatiebeheer en development	43.472	27.500	62.727
Website, DM Magazine en overige drukwerk	49.100	26.000	52.370
Subtotaal	119.715	113.500	178.919
31. Beheer collectie			
Onderhoud collectie	54.861	66.000	54.229
Aankoop kunst	156.806	100.000	309.362
Kindermuseum	9.330	-	290.706
MuseumPlusBus	2.232	5.000	4.201
Subtotaal	223.228	171.000	658.499
Er is in 2018 meer uitgegeven aan aankoop kunst dan begroot, hiertegenover staat wel extra financiering door derden.			

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
32. Tentoonstellingen			
Kosten diverse tentoonstellingen	1.810.926	1.397.000	1.563.717
<i>The American Dream</i>	311.870	115.000	658.174
<i>Martin Roemers</i>	31.935	23.480	-
<i>Iran – Bakermat van de beschaving</i>	690.597	645.350	8.797
<i>Collectie Berghuis</i>	3.081	16.220	-
<i>Tjerk Vermaning – Expeditie Steentijd</i>	125.390	182.580	8.137
<i>Kunst in de Nieuwe Kolk (KINK)</i>	32.087	11.600	65.621
<i>Nubië - land van de zwarte farao's</i>	575.200	481.500	-
<i>Joke Frima</i>	22.176	24.680	-
<i>Rob Mulder</i>	7.030	5.000	-
<i>Carolein Smit</i>	11.560	-	14
<i>The Great Liao</i>	-	-	678.497
<i>Peredvizhniki</i>	-	-	68.531
Vorbereidende kosten	-	-	27.200
Overige	-	- 108.410	48.746
	1.810.926	1.397.000	1.563.717
Voor <i>The American Dream</i> is in 2017 onvoldoende rekening gehouden met reeds aangegane verplichtingen waardoor een aantal kosten ten laste zijn gebracht van 2018. In deze jaarrekening is hier wel rekening mee gehouden, bijvoorbeeld met <i>Nubië – land van de zwarte farao's</i> .			
33. Evenementen & Educatie			
Educatieve activiteiten	11.562	24.000	11.427
Evenementen	34.979	15.500	17.740
Subtotaal	46.541	39.500	29.167
De toename in bezoekersaantallen leidde ook tot een toename in activiteiten op het gebied van Educatie en Evenementen.			
34. Kosten winkel			
Aankoop winkelartikelen	456.328	205.000	302.741
Mutatie voorziening incurante voorraden	- 1.303	-	9.100
Subtotaal	455.025	205.000	311.841

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
De toename in bezoekersaantallen had als gevolg dat er meer aankopen in de museumshop werden gedaan. Hierdoor maakte de museumshop ook meer kosten dan begroot. Daartegenover staat dan ook een stijging in de opbrengsten op verkopen via de museumshop.			
35. Kosten exploitatie horeca			
Kosten horeca	7.885	8.000	7.063
Subtotaal	7.885	8.000	7.063

36. Saldo baten en lasten voorgaande boekjaren

In 2018 is een scheiding gemaakt met baten en lasten die betrekking hebben op voorgaande boekjaren. Dit wordt gedaan om zo een beter beeld te kunnen geven van relevante baten en lasten voor de exploitatie in 2018.

Baten

Correctie op boekingen 2016 en 2017
 Fee over Maya-tentoonstelling 2016
 Into Nature
 Teruggaaf energielasting 2014-2017

Lasten

Maya-tentoonstelling 2016
 Into Nature
 Nagekomen kosten tentoonstellingen 2017

	2018	2017
	- 20.063	-
	- 50.220	- 98.391
	-	- 15.000
	- 99.413	-
	- 169.696	- 113.391
	76.577	23.112
	-	92.528
	19.830	205
	96.407	115.845

Saldo baten en lasten	- 73.289	2.454
------------------------------	-----------------	--------------

	2018	2017
	-----	-----
Mutaties bestemmingsreserves		
Aanwending BankGiroLoterij uit onderhanden projecten	- 360.000	-
Dotatie bestemmingsreserve Verplichting Investeringsnota	360.000	-
Vrijval bestemmingsreserve Onderhoud presentaties	- 200.000	-
Vrijval bestemmingsreserve Tentoonstellingen	- 76.465	-
Aanwending BankGiroLoterij uit onderhanden projecten	- 150.248	-
Vrijval algemene reserve t.b.v. bestemmingsreserve	- 73.287	-
Dotatie bestemmingsreserve Herinrichting permanente collectie	500.000	-
Aanwending BankGiroLoterij uit onderhanden projecten	- 50.000	-
Dotatie bestemmingsreserve Ontwikkelingskosten tentoonstellingen	50.000	-
Aanwending BankGiroLoterij uit onderhanden projecten	- 48.000	-
Dotatie bestemmingsreserve Aankoop collectie	75.000	-
	27.000	-

OVERIGE GEGEVENS

Bestemming van het resultaat 2018

Het boekjaar is afgesloten met een positief resultaat van € 131.141.

Het voorstel is om hiervan € 104.141 toe te voegen aan de algemene reserve en € 27.000 toe te voegen aan de bestemmingsreserves. Dit voorstel is reeds in de jaarrekening verwerkt.

EXPLOITATIEREKENING
KUNST IN DE NIEUWE
KOLK (KINK)

	Rekening 2018 €	Begroting 2018 €	Rekening 2017 €
aantal bezoekers 2018: 5.693			
Opbrengsten			
Subsidie gemeente Assen	611.294	589.804	596.932
verschil in begrote subsidie		21.490	
Totaal opbrengsten	611.294	611.294	596.932
Kosten			
Huur gemeente Assen	300.043	327.440	301.402
Servicekosten	17.278	41.000	20.626
Huisvesting	317.321	368.440	322.028
Curator/Programmeur/Coordinator (0,5 fte)	40.639	40.000	37.000
Educatief medewerker (0,3 fte)	19.332	15.000	8.000
Medewerker publiciteit (0,3 fte)	19.370	15.000	7.815
Facilitair medewerker (0,2 fte)	8.807	10.000	
Beveiliging / Gastheer & vrouw	81.754	10.000	41.000
Overige personele kosten	-	2.000	-
Loonkosten	169.903	92.000	93.815
Honorarium kunstenaar/Programmeur	8.681		
Activiteiten/Educatie	5.855		
Inrichting en Vormgeving	41.057		
Faciliteiten en Transport	11.690		
Publiciteit	3.769		
Activiteiten / Presentaties	71.052	47.340	65.621
Communicatiekosten	11.429		
Totaal kosten	569.705	507.780	481.464
Resultaat	41.589	103.514	115.468

In de begroting 2018 is onvoldoende rekening gehouden met de extra inzet van beveiliging. Ook zijn er meer kosten op de presentaties gemaakt dan begroot. Wel vielen de huisvestingslasten lager uit dan begroot. Deze ontwikkelingen zorgen ervoor dat het resultaat 2018 in vergelijking met de begroting 2018 en de realisatie 2018 lager uitvalt.

WNT-
VERANTWOORDING
2018 STICHTING
DRENTS MUSEUM

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting Drents Museum. Het voor Stichting Drents Museum toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2018 € 189.000 (algemeen bezoldigingsmaximum). Het weergegeven individuele WNT-maximum is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Het individuele WNT-maximum voor de Leden van de Raad van Toezicht bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum, berekend naar rato van de duur van het dienstverband.

Bezoldiging topfunctionarissen (bedragen x € 1)

Functiegegevens

Aanvang en einde functievervulling in 2018
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking?

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
Beloningen betaalbaar op termijn
Subtotaal

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag
Totale bezoldiging

Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan

Gegevens 2017

Aanvang en einde functievervulling in 2017
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)
Dienstbetrekking?

Bezoldiging

Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen
Beloningen betaalbaar op termijn
Subtotaal

Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum

Totale bezoldiging

	H. Tupan	A. Meuleman
	Algemeen directeur 1/1 - 31/12	Zakelijk directeur 1/2 - 31/12
	1,0	1,0
	ja	ja
	119.271	87.232
	17.942	14.385
	137.213	101.617
	189.000	172.345
	N.v.t.	N.v.t.
	137.213	101.617
	N.v.t.	N.v.t.
	01/01 - 31/12	
	1,0	
	ja	
	107.555	
	14.998	
	122.053	
	181.000	
	122.053	

Toezichthoudende topfunctionarissen met een bezoldiging van € 1.700 of minder

Naam Topfunctionaris	Functie
H.C.P. Noten	Voorzitter RvT
H.E. Niebuir	Lid RvT
A. Pechtold	Lid RvT
R. Tuhuteru	Lid RvT
T. Vellenga	Lid RvT
M.L. van Wijhe	Lid RvT
J.H.J. Zegeering Hadders	Lid RvT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2018 met een dienstbetrekking die in 2018 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

BIJLAGE 1

Besteding bijdrage BankGiroLoterij 2018		
Bijdrage BankGiroLoterij		300.000
<i>Bestedingen:</i>		
Uitgaven Marketing en Communicatie (10% van budget)		30.000
Aankopen kunst en bijkomende kosten (zie overzicht hieronder)		67.000
Nieuwe verlichting Abdijkerk		26.000
Tentoonstelling <i>Iran - bakermat van de Beschaving</i>		120.000
Tentoonstelling <i>Atousa Bandeh (KINK)</i>		30.000
Dotatie bestemmingsreserve <i>Aankoop collectie</i>		27.000
		300.000
saldo bijdrage – bestedingen		0

Aankopen kunst en bijkomende kosten 2018 – Drents Museum

Kunstenaar	Kunstwerk	
Atousa Bandeh	“Requiem for the Beggar Mother”	5.500
D. M. Hoogeveen	geen titel bekend	300
–	portretten van Everhard Carsten en Houwink	250
Andreas Gerrit Jacobsen	geen titel bekend	1.500
Romeijn de Hooghe	“Coevorden, 1673, Nil Desperandum”	650
Femmy Otten	“New Myth for New Family”	10.000
Tom Klaassen	“Hangende Leeuwtjes”	7.000
Laura Eckert	“Der Tag”	16.000
Carolein Smit	“Drents Heideschaap”	10.000
Diversen	–	1.098
		52.298
Kosten verwerving	<i>betreft:</i>	
	diverse schilderijen	7.645
	schilderijen Sam Drukker	3.882
	schilderijen Matthijs Röling	2.376
	stilleven Jan Sluijter en collectie Kenne Gregoir	800
		14.702
		67.000

BIJLAGE 2

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Aan: de Raad van Toezicht en bestuur van Stichting Drents Museum statutair gevestigd te Assen

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2018

Ons oordeel

Wij hebben de in dit rapport opgenomen jaarrekening 2018 van Stichting Drents Museum te Assen gecontroleerd.

Naar ons oordeel geeft de in dit rapport opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Drents Museum per 31 december 2018 en van het resultaat over 2018 in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 Organisaties zonder winststreven, en de bepalingen van de krachtens Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2018;
2. de staat van baten en lasten over 2018; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel

Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Controleprotocol Wet normering topinkomens (WNT) 2018 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van Stichting Drents Museum zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

POST
Postbus 900
9400 AX Assen

BEZOEK
Noordersteete 40
9402 XB Assen

TELEFOON
(0592) 37 97 37

E-MAIL
info@unp.nl
WEBSITE
www.unp.nl

KVK
04086963

LID VAN
SRA

Op de dienstverlening van UNP accountants adviseurs B.V. zijn steeds en slechts de algemene voorwaarden (KvK: 04086963) van UNP accountants adviseurs B.V. van toepassing. Deze algemene voorwaarden kunt u downloaden op onze website www.unp.nl/algemenevoorwaarden

Naleving anticumulatiebepaling WNT niet gecontroleerd

In overeenstemming met het Controleprotocol WNT 2018 hebben wij de anticumulatiebepaling, bedoeld in artikel 1.6a WNT en artikel 5, lid 1, sub j Uitvoeringsregeling WNT, niet gecontroleerd. Dit betekent dat wij niet hebben gecontroleerd of er wel of niet sprake is van een normoverschrijding door een leidinggevende topfunctionaris vanwege eventuele dienstbetrekkingen als leidinggevende topfunctionaris bij andere WNT-plichtige instellingen, alsmede of de in dit kader vereiste toelichting juist en volledig is.

B. Verklaring over de in het jaarrapport opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarrapport andere informatie, die bestaat uit:

- het verslag van de directie;
- het jaarverslag 2018, opgenomen in een separate rapportage;
- exploitatierekening KINK;
- WNT-verantwoording 2018;
- besteding bijdrage BankGiroLoterij 2018.

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de WNT is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de controle of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Nederlandse Standaard 720 en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het verslag van de directie, het jaarverslag, de exploitatierekening KINK, de WNT-verantwoording 2018 en de besteding bijdrage BankGiroLoterij 2018 in overeenstemming met de Richtlijn voor de jaarverslaggeving 640 Organisaties zonder winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT).

BIJLAGE 2

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheid van het bestuur en de Raad van Toezicht voor de jaarrekening
 Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening in overeenstemming met de in Nederland geldende RJ-Richtlijn 640 organisaties-zonder-winststreven en de bepalingen van en krachtens de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT). In dit kader is het bestuur verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de stichting in staat is om haar werkzaamheden in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemd verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het voornemen heeft om de stichting te liquideren of de bedrijfsactiviteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is.

Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten, toelichten in de jaarrekening.

De Raad van Toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de stichting.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
 Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fraude of fouten en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het controleprotocol WNT 2018, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de stichting haar bedrijfsactiviteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een stichting haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen.

Wij communiceren met de Raad van Toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

BIJLAGE 2

Assen, 26 maart 2019

UNP accountants adviseurs B.V.
namens deze

J.N. Dijck RA

